

INDICKÉ VÁNOCE

Už je to sedmdesát dní, co jsme odjeli z České republiky. Sedmdesát dní putování po cizích končinách, které se nám stávají přechodným domovem. Vždy jsou první dny v novém státě velká zkouška a trvá nám pár dní, než si zvykneme. Nyní před svátky bychom se potřebovali rychle adaptovat na Indii a otrkat se, abychom si připadali víc jako ve vlastní zemi.

Na hranicích nás indiští úředníci vítali důkladným prohledáním bagáže a stohem papírů, které bylo zapotřebí vyplnit. S kapkou povýšenosti mi prohledávali bágel a našli v něm zabalené dárky pro Tonda a Renču. Opatrně jsem na celníky zamrkal, že je to pro ty dva bílé za mnou, ale moc to nepochopili. Poprosil jsem, ať se aspoň mí spolucestovatelé otočí a o dva dny dříve rozbalil před indickými byrokraty cizí dárky. Indové na mě koukali trochu blbě, ale pak mávli rukou, že si to mám sbalit a jít.

Z nové země mám opět divný pocit. Je tu na mě moc rušno.

Než se setmělo, schovali jsme se za malým lesem kousek od hranic, kde jsme přenocovali na poli.

Trochu vodky.

Trochu ohně.

Trochu hudby.

Trochu spánku.

Je den před Vánoci a musíme sehnat spoustu ingrediencí ke štědrovečerní hostině. Pár kilometrů od hranic je město Amritsar. Dvoumilionové město proslavené především Sikhským náboženstvím. Snažíme se co nejrychleji nakoupit vše potřebné na zítřejší večeři. Máme rybu, brambory, zeleninu, nějaké sladkosti, ovoce, oříšky a sháníme víno. Renča se chce na Vánoce vyparádít, tak hned, když potká pouliční tatěrku, nechává si henou ozdobit ruce. Já s Tondou jezdíme po městě s kolovým rikšou (kolo + navařená část kočáru pro dva) a sháníme víno. Když vidíme, jak dvacetikilový určený Ind vzdychá do mírného kopce, slézáme a pomáháme mu tlačit kolo. Z kopce naskočíme na sedačky a mezi troubícími auty projíždíme zacpanou silnicí. Víno je tady zatraceně drahé. V přepočtu na české koruny kolem čtyř set. Levnější je whisky. Půl litru stovka. Improvizujeme a bereme jednu láhev s kolou.

Vyzvedáme zkrášlenou Renču a před setměním odjíždíme motorovou rikšou za město. Řidič si říká za nějakých 10 kilometrů o 230 indických rupií (3 Rp/1 Kč). Moc se nám to nezdá, ale za prvé ještě místní ceny neznáme a za druhé jsou svátky. Kousek od cesty vidíme malý lesík, kam přes pole dojdeme. Je to krásný klidný háj s papoušky, kteří létají nad námi a pípají nějaké indické melodie.

„Nádhera,“ pronáší někdo z nás.

Dřív než položím krosnu na zem, stojí u nás asi pět malých dětí a koukají na nás. Něco si říkají a pak ten nejmenší běží pryč.

Tonda vytahuje hamaku. Než ji stačí zavázat ke kmenům stromů, přiběhne s malým bonzákem dalších deset dětí a pár dospělých. Organizovaně se postaví kolem nás a přihlížejí.

Přichází další. Stavíme stan vprostřed lidského kruhu o průměru deset metrů. Snažíme si jich nevšímat. Vaříme čaj a děláme si večeři. Když zapadlo slunce a vyšla tma, odchází poklidně i třicet Indů domů. Mlčky s rukama za zády, či hbitě a hlučně se vsákli jako stíny do tmy.

„Tak snad jsme je už omrzeli,“ pronese Tonda.

Ráno mě budí zvuk dětského smíchu, který mě přišel nakopat do uší skrze pološero a stan. Cítím ještě ranní chlad. Venku praskají větvičky pod dětskou obuví.

„Kdy vstávají, kurva?“ ptá se mě rozmrzele Renča.

„Před slepicemi.“

Když vykouknu do pološera a polomlhy, napočítám asi patnáct metrových postaviček chichotajících se mému pandžábskému kroji z Lahore.

Než se opar vytratí, přichází další obyvatelé vesnice Daburji a možná i z jiné. Včera, když jsme sem přicházeli, jsem napočítal asi 15 domů po cestě přes pole do tohoto hájku. Nyní se dovídám, že vesnička Daburji má přes tisíc obyvatel.

Kašleme na čumily. Jsou přece Vánoce a každý se chopíme nějakého úkolu. Tonda jede ještě do Amritsaru pro nějaké drobnosti, já se vydávám na benzínku pro benzín do vařičů a Renča začíná vařit brambory a nakládat rybu.

Vrátím se asi za hodinu a v našem vánočním lesíku je víc lidí než dokážu spočítat,

protože se všichni míhají, přemísťují a obhlížejí naše věci. Odhaduju to na 50 – 60 lidí. Renča s nejmenšími dětmi zdobí stromek bonbóny a různými konfetami.

Povídá mi něco o pekle, a že nemá chvíli klidu se jít ani vysrat. Stěžuje si, že za ní lezou i do pole. Ještěže jsem to zvládl na benzince.

Cokoli dělám, mám za sebou bandu zvědavých očí. Snažím se připravit stolování, uvařit čaj, dopsat deník. Všude jsou malí Indíci, kteří se mi v několikařadovém zástupu tlačí na záda. Chvilí už si připadám jako schizofrenik. Snažím se je nevnímat. Nejsou tu, nejsou tu. Ale cítím je pořád blíž a blíž.

Vzpomenu si na slova Gilberta v Lahore, který říkal, že když budou Indové moc otravní a budou dotírat, řekněte jim „čelo, čelo!“ (něco jako *anglické go – jít, jdi*). Taky jsem již pochopil, co mínil tím, že si máme užívat klidu v Pákistánu.

„Čelo, čelo,“ povídám směrem k mým živým představám a pozoruji, že tajné heslo funguje. Posunuli se všichni asi o pět metrů ode mě. Je zajímavé, že se umí tak hezky sešikovat do řad. Od nejvyšších po nejnižší, a to ve všech směrech. Během dvou vteřin se dokážou Indové poskládat z chaotického davu do pluku, jaký jsme ve školách prováděli na třídních fotkách. Fotograf s námi vždycky patnáct minut lomcoval a přesouval, než nás vyfotil. V Indii třídní fotky musí letět jako na běžícím pásu. Není divu, když je v Indii tolik lidí. To by pan fotograf školy v jednom městě mohl fotit celý rok, než by je měl všechny. A pak mohl začít znovu.

Prichází Tonda. Asi dvě minuty mu trvá, než nás v tom houfu najde. Taky pronese něco o pekle a pak si sedne zmožený na prdel. Dovídáme se, že cesta do Amritsaru vychází na 20 a ne na 230 Rupii. Ponaučení!

S dalšími lidmi dochází do našeho vánočního revíru muž, na Inda celkem vypasený. Jeden z mála, co zde umí anglicky. Představuje se jako Amrit a žije v Holandsku již několik let. Naše svátky chápe. Vysvětlíme mu, zda bychom tady nemohli být sami. Přetlumočí jim to a pak se nás ještě zeptá, zda něco nepotřebujeme. Jediné, co nás napadne je, že nemáme víno k rybě, jinak nic.

Za několik minut odchází, a s ním i několik desítek lidí. Ti nejotrlejší, my jim říkáme „nechápvaví blbci“, zůstávají a hledí na nás dále. Doděláváme poslední přípravy a dovařujeme polévku.

Někteří lidé se zase začínají vracet zpět. Zázračné slovíčko „čelo“ přestává účinkovat. Napadá nás, že ty nezbedné bulvy unudíme. Jelikož pořád něco děláme a chystáme, vypadáme zřejmě moc zajímavě. Čili když si sedneme a nebudeme dělat nic, budeme nudní a sami odejdou. Sedneme na karimatky ke štědrovečernímu ubrusu a začneme se modlit. Háček v našem skvělém plánu je v tom, že ti lidé jsou neúnavní. Po tři čtvrtě hodiny sezení v tureckém sedu mi začínají trnout nohy. Renču bolí za krkem a namísto nějakých modliteb šeptá něco o zatracených parchantech a vypadnutím do prdele. Tonda usnul.

Nemá to cenu, nepomáhá ani fingované hodinové modlení. Indové jsou neodbytnější než Svědci Jehovovi. Vrací se Amrit a potichu nám pod stromeček dává dárek. Na ubrus nám staví bílé a červené víno. Tím necháváme nadobro modlení a vítáme ho. Nevěděl, jakou barvu by mělo víno ke štědrovečerní hostině mít, tak raději přinesl oboje. Ještě jednou ho poprosíme, zda by nemohli odejít. Amrit jim znovu řekne o našem svátku a zcela to chápe. Pak čeká, než se všichni rozejdou. Loučíme se. Vysloužil si od nás šlechetnou přezdívku „Amrit von Amritsar“.

Po rybí polévce děláme na prudko rybu v alobalu, kterou jsme hodili do kupky zapáleného sena. Pomáhají nám hluší nebo nechápvaví Indové, kteří se zase vrátili. Už jich je jen deset, tak to neřešíme. Když začneme jíst rybu, rozcházejí se k domovům. Ryba je chuťově výborná jako všechno, co jsme si nachystali.

Voní ryba, plápolají tři svíčky na Renčiném šátku, brnkám koledy, papoušci v korunách stromů pípají a sem tam shodí nějaký bobek na ubrus. Myslíme na své blízké a známé, užíváme si svátky a rozbalujeme dárky. Idylka Vánoc.

„Hele Ježíšek Amrit nám věnoval pod stromeček v tašce flašku rumu a jednu láhev vodky,“ pronáším s překvapeným dětským výrazem.

Tondovi se rozjedou koutky k uším a povídá: „No ne, to jsem si přesně přál!“

Nakonec si lehne u sklenky whisky a pustíme si Tři oříšky pro popelku, co jsem v Lahore tajně stáhl. Renča s Tondou jsou překvapení, dojatí a spokojení.

Vánoce bez Popelky jsou jako oříšky bez šatů.

Den poté, aneb Boží hod.

Větvičky praskají snad ještě časněji než předešlé ráno. Odepneme zip na otvoru stanu a podíváme se ven. Tam stojí asi dvacet lidí a koukají přímo na nás. Mezi nimi se mimo to pohybuje skákací koza, farmář s volem, pes se všema čtyřma nohama zadníma, jednohohý muž, který se na nás doskáká podívat, a nějaký muž s agresivní opicí na řetězu.

„Do prdele, to já jsem se přijela podívat do Indie na opice a ne aby se na mě chodily dívat ony,“ zatrucuje Renča.

Vylezeme ven a je na čase poklidit naše sváteční tábořiště. Když už tady máme tolik publika, strkám do Tondy, že bychom jim něco mohli předvést.

Kousek od stromečku leží láhev od whisky, беру ji do rukou a otvírám. Když si k ní přičuchnu, je tam nalitá samotná kola, ale barvu to má podobnou jako pravá whisky. Napiju se a podám láhev Tondovi. Potom si vezmu z plátěného stolu sůl do dlaně a jako šaman obcházím několikrát vánoční stromeček. Při každém poskoku házím špetku soli za rameno. Potom posolím pěkně z výšky Renčin šátek. Tonda mě následuje a nakonec si stoupne naproti mně a podívá se k nebi. Pak otevře skleněnou láhev od whisky s Coca-Colou a celou ji na ex vypije.

Malým lesikem se mohutně prožene „mmm“ jakožto velké uznání od místních domorodců.

Pak odhodí láhev na zem a zabuší pěstmi do své hrudi.

„Konec srandy!“ zvedá hlas Renča, která balí u stanu krosnu. „Ještě to blbě pochopí a budou všem vykládat, jací jsou Křesťani barbaři a co že to provádějí za zvláštní rituály.“

„Jde se balit,“ shodujeme se s Toníkem.

Dovolujeme místním dětem, že si z vánočního stromečku můžou vzít bonbóny. Jako lusknutím prstu všechny z větviček zmizely. Zbylo nám ale ještě dost bonbónů v sáčku, tak si říkáme, že nějaké dětem rozdáme, když jsou to svátky především pro děti. Jakmile Tonda roztáhl sáček se sladkostmi a přičapl k dětem, asi dvanáct párů rukou mu vyškubly sáček, který se roztrhnul. Cukrátka vyletěla do vzduchu a jako sníh se snášela zpět na zem. Na kolena pak naletělo dalších dvacet až třicet dětí a do posledního bonbónu všechny sezobaly. O dvě minuty později leží na zemi plno papírků a nespočet malých Indů kroucí panty jako míchačka, ve které někteří míchají i pět bonbónů najednou.

Nedaleko háje je vlaková zastávka. Děti nás jdou samozřejmě odprovodit, staří už nás mají akorát dost. Ráno se mi dokonce stalo, že jsem jedl arašidy a nikoho to vůbec nezajímalo!

Čekání na vlak si krátíme na kole, které nám místní děti půjčují. Asi za ty bonbóny, ale spíše si myslím, že za tu srandu vidět bílého Evropana v pandžábském kroji jezdit na roztřeseném kole páté generace.

Jsou to asi ty nejsílenější Vánoce, pomyslí si při pohledu na Renču, jak šlape na kole a za ní pobíhají malí vysmátí Indici.